

Protocol tegen pesten

Inhoud

[Pestprotocol openbare basisschool De Krijtmolen](#)

[Pesten op school . Hoe ga je er mee om ?](#)

[Pesten](#)

[Preventief werken, hoe doen we dat?](#)

[Signalen van pestgedrag](#)

[Stelregels](#)

[Klassenregels](#)

[Aanpak van ruzies in stappen](#)

[Mediatie](#)

[Gedragsprotocol](#)

[Protocol](#)

[De 5- sporenaanpak](#)

[Hulp aan het gepeste kind](#)

[Hulp aan de middengroep](#)

[Hulp aan de Pester](#)

[Adviezen aan de leerkracht](#)

[Adviezen aan ouders](#)

[Bijlage :](#)

[Landelijke organisaties](#)

Pestprotocol Montessori Kindcentrum Oostzanerwerf

Pesten op school . Hoe ga je er mee om ?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen willen zien en serieus aan willen pakken.

Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden:

- Pesten moet als een probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen, te weten de Pester (s) , slachtoffer(s) , de rest van de groep, leerkracht en de ouders.
- De school moet proberen om pesten te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, wordt het onderwerp pesten met kinderen bespreekbaar gemaakt, waarna met hen de klassenregels worden opgesteld. Er wordt continu gewerkt aan een goed pedagogisch klimaat.
- Als pesten optreedt moeten leerkrachten dat signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanning toch weer de kop opsteekt, beschikt de school over een directe aanpak, welke staat beschreven in dit protocol.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt, of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert , dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig.
- De stichting heeft ook een externe vertrouwenspersoon. Dit is mevrouw Minke Fuijkschot van ABC Onderwijsadviseurs. U kunt bij haar terecht voor informatie over de klachtenregeling. Minke Fuijkschot is te bereiken via mfuijkschot@hetabc.nl of via 06-31631673.

Pesten

De piek van pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook in lagere en hogere groepen wordt er gepest. Een pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen, zodat er preventief gewerkt wordt.

Preventief werken, hoe doen we dat?

We respecteren elk kind en tonen onze betrokkenheid .

We geven het goede voorbeeld.

We zorgen voor een goede sfeer, waarin het kind zich veilig voelt en zichzelf kan en mag zijn.

Aan het begin van elk schooljaar bespreken we in de groep hoe we met elkaar om willen gaan. De afspraken die daaruit voortkomen worden in een grote wissellijst zichtbaar in het lokaal gehangen. Alle kinderen en de leerkracht(en) ondertekenen dit document. De regels blijven het hele jaar in de lijst hangen. Regelmatig wordt een regel besproken in de groep. Als een kind zich niet aan een regel houdt wordt het daarop aangesproken en kan het nodig zijn om die regel weer extra aandacht te geven.

We bespreken de regels in de groep door een gesprek te voeren, een rollenspel te spelen, een verhaal te vertellen, een speciale werkvorm in te zetten ect.

We geven ongewenst gedrag geen groen licht en spreken kinderen rustig aan op hun gedrag.

We onderhouden een goed contact met ouders en dragen naar hen duidelijkheid uit over de wijze waarop we omgaan met elkaar.

We maken gebruik van de methode “Vreedzame school” om de kinderen het gewenst gedrag aan te leren.

Signalen van pestgedrag

Signalen van pestgedrag kunnen o.a. zijn:

- Bijnamen geven
- Eén iemand voortdurend de schuld van iets geven
- Briefjes doorgeven
- Beledigen
- Negatieve opmerkingen maken over kleding
- Buitensluiten
- Buitenschool opwachten
- Bezittingen afpakken of vernielen
- Uitschelden, uitschelden
- Zogenaamd leuke opmerkingen over iemand maken
- Spullen verstoppen

Deze lijst kan nog veel verder worden uitgebreid.

Stelregels

Vanaf groep 1 wordt kinderen bijgebracht dat bij pesten het inschakelen van de leerkracht niet als klikken wordt opgevat.

Andere kinderen in de groep hebben de verantwoordelijkheid om melding te doen, als hen iets opvalt van ongewenst gedrag. Alle kinderen zijn verantwoordelijk voor de goede sfeer in de klas!

Er wordt gestreefd naar een goede communicatie tussen school en ouders. Juist waar het een pestprobleem betreft moeten partijen (gezin en school) hun grenzen goed kennen. Het is niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen.

Bij problemen van pesten zullen directie en leerkrachten hun verantwoordelijkheid moeten nemen en zo nodig overleggen met betrokken ouders.

Klassenregels

Aan het begin van elk schooljaar worden er in elke groep regels opgesteld.

Dit zijn de afspraken rand gedrag die met elkaar worden vastgesteld.

Deze worden in de groepen 1 t/m 4 opgesteld door de leerkracht, voorgelegd aan de kinderen en evt. aangepast.

Deze worden in de groepen 5 t/m 8 door de kinderen opgesteld en voorgelegd aan de hele groep en de leerkracht. Gezamenlijk worden de uiteindelijke regels geformuleerd.

Bij de formulering wordt gelet op een zo positief mogelijk opgestelde regel.

Zo min mogelijk opsommen wat **niet** mag, maar juist formuleren hoe het moet !

Er zijn minimaal 5 á 6 regels, maar niet meer dan 10.

De regels worden groot en mooi uitgeschreven op een groot vel.

Daarna zet elk kind en de leerkracht(en) z'n naam op het groot vel met de regels.

Daarmee conformeert iedereen zich aan de afspraak.

De regels worden duidelijk zichtbaar in een wissellijst in de klas opgehangen.

De regels worden regelmatig besproken, soms als daar aanleiding toe is, maar net zo vaak preventief.

Aanpak van ruzies in stappen

Wanneer kinderen ruzie hebben leren zij deze op te lossen volgens het stappenplan van de Vreedzame school.

Mediation

Bij mediation wordt er van uitgegaan dat kinderen elkaar heel goed kunnen helpen bij het oplossen van conflicten en problemen. Dit bemiddelen door kinderen bij een conflict noemen we mediatie. Dat is niet iets wat van de een op de andere dag gaat lukken en ook is het niet zo dat de leerkrachten alles over gaan laten aan de kinderen. Aan de hand van onderstaande punten leggen we uit hoe een en ander in zijn werk gaat:

- Uit de groepen 6, 7 en 8 worden een aantal kinderen voorgedragen om deel te nemen aan mediation -trainingen;
- Ouders van kinderen die gekozen zijn wordt toestemming gevraagd hun kinderen mee te laten doen aan de trainingen;
- Jessica van Cutsem is op onze school de mediatorentainer. Zij is voor de kinderen aanspreekpunt en begeleidt de kinderen .
- De trainingen worden afgesloten met een diploma voor de kinderen;
- Mediatie door kinderen worden ingevoerd in de school;
- In de school hangen foto's van de kinderen die "dienst" hebben als mediator.

Verder wordt een conflict aan de hand van een Stappenplan mediatie besproken:

Het stappenplan mediatie:

- Introductie > namen zeggen, rustige plek zoeken, regels bespreken;
- luisteren > per kind vragen wat het probleem is, gevoel van de kinderen benoemen (boos, verdrietig) en de verhalen samenvatten;
- zoeken naar oplossingen > alle partijen zoveel mogelijk oplossingen laten bedenken;
- kiezen van een oplossing > de partijen een oplossing helpen kiezen waar ze het mee eens zijn;
- vervolgens feliciteert de mediator de kinderen met het oplossen van het probleem en vult een mediationformulier in.

Natuurlijk zijn hiermee niet meteen alle problemen en ruzies op het schoolplein opgelost en natuurlijk kunnen de mediators niet in alle gevallen bemiddelen. Maar mediatie door kinderen en begeleiding door leerkrachten draagt bij aan het gevoel dat we samen verantwoordelijk zijn voor een prettige en veilige school.

Bij de mediatie zijn er 3 regels waarover iedereen die betrokken is bij een ruzie het eens moet zijn.

De 3 regels zijn:

- we doen echt ons best om het probleem op te lossen;
- we gaan niet schelden;
- we onderbreken elkaar niet.

De leerkracht houdt indien nodig een incidentenregistratie bij, waarin de toedracht van het incident wordt omschreven.

Gedragsprotocol

Daarnaast maken we gebruik van een gedragsprotocol, waarin duidelijk wordt besproken wat de consequenties zijn bij het niet naleven van de school- klassenregels(zie gedragsprotocol).

Protocol

Als er grenzen worden overschreden, waardoor het pedagogisch klimaat verstoort raakt, treed de 5-sporen aanpak in werking.

De 5- sporenaanpak

Met de 5- sporenaanpak wordt bedoeld de aanpak op 5 gebieden te weten:

- Hulp aan het gepeste kind
- Hulp aan de Pester
- Hulp aan de rest van de groep, te noemen de middengroep
- Adviezen aan de leerkracht
- Adviezen aan ouders

Hulp aan het gepeste kind

Afhankelijk van de situatie bieden we hulp aan het slachtoffer door:

- Zicht krijgen op het zelfbeeld van het gepeste kind. Weet het kind waarom/wardoor het gepest wordt?
- Adviezen te geven over hoe te reageren op het gedrag van de Pesters. De leerkracht bepaalt in overleg met het kind wat de beste aanpak is
- Gesprek met de ouders voeren, evt. in aanwezigheid van het kind
- Inschakelen van een specialist/ psycholoog met expertise op het gebied van pesten.
- Een vertrouwenspersoon op school beschikbaar hebben.

Hulp aan de middengroep

Als je de middengroep tot een andere houding brengt, ontnem je de Pester zijn publiek. Deze groep, de middengroep moeten we mobiliseren, dit is een preventieve aanpak. Bij deze aanpak komen de volgende punten aanbod:

- Werken aan een positieve werksfeer en een prettig klimaat

- Groepsregels opstellen over omgaan met elkaar. In de groepen 1 t/m 4 gebeurt dat met de kinderen, in de groepen 5t/m 8 gebeurt dat door de kinderen. De regels worden per groep vastgesteld en ondertekend, vergroot en duidelijk zichtbaar in het lokaal opgehangen
- Werken aan inlevingsvermogen
- Thema's aansnijden over gevoelens, spreekbeurten laten houden om inzicht te krijgen en begrip te vergroten.

Hulp aan de Pester

Pesterijen niet tolereren betekent niet dat je het kind als persoon afwijst, wel dat je het gedrag niet accepteert.

Bij deze aanpak komen de volgende punten aanbod:

- Een probleemoplossend gesprek voeren met de Pester door b.v. de oorzaak van het pestgedrag proberen bloot te leggen. Heeft het kind een idee wat hem/haar tot pesten brengt.
- Inlevingsvermogen vergroten, b.v. door rollenspel in b.v. de groep
- Hulp van ouders van de Pester inroepen
- Afspraken over evt. verwijdering zoals beschreven in het gedragsprotocol.

Adviezen aan de leerkracht

Adviezen aan de leerkracht vinden volgens de onderstaande punten plaats:

- De school beschikt over een orthotheek, waar voldoende achtergrondinformatie te vinden is.
- Leerkrachten wisselen hun ervaring uit door deze per bouw te bundelen.
- Door het inzetten van een sociogram
- Door signaleren van observatiepunten

Observatiepunten

Activiteiten die Pesters uithalen met hun slachtoffer:

- Volstrekt doodzwijgen
- Isoleren/ buitensluiten
- Psychisch, fysiek of seksueel mishandelen
- Kring vormen of insluiten
- Buiten school opwachten, slaan/ schoppen
- Klopjacht organiseren op weg van en naar school
- Naar het huis van het slachtoffer gaan
- Opbellen/ sociale media
- Als slaaf behandelen
- Bijnaam gebruiken
- Opdrachten geven om huiswerk te maken of in te nemen
- Bezittingen toe-eigenen of geld afpersen
- Jennen, uitschelden, steeds de schuld geven
- Etc.

Adviezen aan ouders

Adviezen aan ouders kan op de volgende manier plaats vinden, namelijk;

- Ouders moeten op school informatie kunnen vragen over pesten.
- Er zijn lijsten beschikbaar met adviezen aan oudere van zowel gepeste als pestende kinderen.
- De school beschikt over adressen van landelijke organisaties voor ouders in het onderwijs.
- Indien gewenst gesprekken met de vertrouwenspersoon.

Bijlage :

Landelijke organisaties

- Stichting Aandacht voor Pesten
www.aandachtvoorpesten.nl/
- Pesten op school- Vereniging openbaar Onderwijs
[www.voo.nl/Producten/brochures/Pesten op school](http://www.voo.nl/Producten/brochures/Pesten_op_school)
- Activiteiten- NLOO(Netwerk Landelijke Ouder Organisaties) www.nloo.nl/activiteit.php